

Valgurnen.

(Uddrag af en Prædiken holdt af Dr. Zalmage i Tabernaklet i Brooklyen, N. Y. den 7de ds.)

Doktoren prædilede over Tæfsten: Og Bezaleel gjorde Arken af Sittim-Træ, halvtredje Alen lang, og halvanden Alen bred, og halvanden Alen høj. — Anden Mosebog, 37 Kap., 1 Vers.

„Betragt den — de gamle Helligdoms Etrin. Det var omtrent 5 Fod langt, 3 Fod bredt og 3 Fod højt. Det var indvendig og udevendig af rent Guld. Ovenpaa det stod to Engle med Ansigtet vendt imod hinanden og med udbredte Vingler. I det hellige Etrin fandtes Skabne opbevaret. Baaret foran Guldets Skabes Jordans Bænde for det. Gudommeligt befuldmægtiget, kostbare, dyrebare Kiste! Ingen bemittede Haand maatte berøre den. Det blev kaldt Pagtens Ark. Og man forstaaer at det var et Etrin, en Kasse, ja den Tids dyrebareste Klenodie. Hvor er den nu? Forsvunden for evigt. Ikke en Domskirke eller et Museum i Verden gemmer den mindste Stump deraf.

Men er ikke den amerikanske Nation Guds ubvalgte Folk? Er vi ikke braget igjennem det Røde Hav? Er vi ikke bleven ledet ved en Ildstolpe om Natten? Besidder vor Nation ikke en Pagtens Ark? Jo, Valgurnen, Nationens hellige Etrin, den amerikanske Pagtens Ark. Den er Korven, den guddommelige og den menneskelige Vilje; den er Nationens Skabne. Gang efter Gang er den bleven baaret frem for Folkens Masse og vore indbyrdes Stridigheder oprørte Bænde har maattet stille sig. En magtig Pagtens Ark er visseleg den amerikanske Valgurne.

I Athens, i det gamle Grækenland, længe før Bogtrykkerkunsten blev opfundet, brugte Folket Valgurnen ved at lade smaa Stene falde deri, senere brugte de Bønner, en hvid for ja og en sort for nej.

O'Connell og Grote, og Cobden, og Macaulay, og Gladstone kæmpede haarde Kampe for at faa Valgurnen indført i England, men nu er den et af det engelske Folks Hødepunkter. Den er en af vore nationale Hjørnestene. Den er ældre end selve Forsætningen; den udgjør vor nationale Frelse. Sig mig, hvad den amerikanske Pagtens Ark, den amerikanske Valgurnes Skabne skal blive, og jeg vil sige Dig hvad Folkets Fremtidsfæstning bliver. Lad Folket en Gang om Aaret, eller en Gang hver fjerde Aar, faa Lejlighed til at udtale dets politiske Ansuelser, og Aaren for Dyrer vil da være afværget. Sig dem Valgurnen, eller de tager selv — Sværs det. Uden Valgurnen er frie Institutioners Tilværelse en Umulighed.

Uagtet Valgurnen er den amerikanske Pagtens Ark og hellige Etrin, saa veed I saa vel som jeg at den har dens soorne Modstandere, og jeg agter denne Morgenstund, i Guds Naavn og som en kristen Patriot, at fremsætte for Eder nogle af disse soorne Hænders Naavne.

Først og fremmest, er Uvidenhed en magtig Hænde. Naar andre Betingelser er lige, da er det klart, at jo mere oplyst en Mand er, jo bedre kan han anvende Valgretten. Du har maaske i 10 — 20 eller 50 Aar studeret amerikansk Politikk, er vel underrettet om Tolshagen, Home-Rule, osv.; Du tager Din Plads blandt de andre Velgere paa Valgdagen, Dit Naavn udraabes naar Luren kommer til Dig, Din Stemmeseddel lægges i Kassen og Du gaar igjen. Godt. Men lige efter Dig kommer en Mand, som ikke forstaaer at faa Præsidentens eller Borgemeisterens Naavn, han kan ikke sige paa hvilken Side af Alleghany-Riverne Staten Ohio er beliggende. Han kaster sin Stemme ogsaa, og den opvejer Din Stemme. Hans Uvidenhed er lige saa magtig som Din Oplysning. Dette er langt fra at være rigtigt, som enhver rettænkende Mand maa indrømme. Saa længe en Mand ikke fornaar at læse Konstitutionen, beregne Renten paa den offentlige Gjæld og hende Forskellen mellem et Selvsyre og en Enclosedregulering, saa længe er han ogsaa usikkert til at bruge Valgretten. Hvorledes skal disse fejl rettes? Ved lovmæssig Skolegang. Jeg er inde for en Lov, som efter at have givet en Navnret i nogle faa Aar, gjør Uvidenhed til en Forbudsdele. I dette Land, hvor Common-Skolen gjør Oplysning saa fri som Himlens friske Luft, kan der virkelig ikke være nogen Uvidenhed for Uvidenhed. Hvis jeg raadede, skulde der stilles et Examinationsraad ved Siden af hver Board of Election, som først skulde afgjøre om de Mand, der kom-

mer for at stemme, er fittet til at være Monark i et Land, hvor alle ere Monarker. Oplær Folket, giv det en Lejlighed til at vide hvad det gjør. Hvis de nægter at modtage Oplysningen bør de nægtes Stemmeret.

En anden værdig Hænde af vor Pagtens Ark er Valg-Bevægeriet. Ved Valget her i Brooklyen i 1880 var der indskrevet 1000 Naavne paa Personer, som ikke havde Vopæl her. Naar en Mand kaster en falsk Stemme, da gjør han sig skyldig i et Enigmordsforsøg paa Republikken. I gamle Tider naar et Mennekte berørte Pagtens Ark med urene Hænder, da faldt det død paa Pletten. Læs om Uzah. Og naar en Mand lægger sin vanhellegede Haand paa den amerikanske Pagtens Ark forstjener han visseleg at dø.

Valgtrykret er ogsaa en farlig Hænde af dette hellige Etrin. Korporationer kræve undertiden at deres Arbejdere skal stemme paa en vis Maade. Dette foregaar meget behændigt. Det siges ikke rent ud i Ord, men det bliver betydet Arbejdere, at han skal frejles ud af Etablisementet undtagen han stemmer ligesom Firmaet gjør. Man kan gaa ind i en Fabrikby, hvor der er Arbejdere i hundrede og tusindvis, og naar man har erkundiget sig om Vestyrernes politiske Farve, kan man ogsaa sikkert forudsige Valgets Udfald. Dette er fordommelsesværdigt. Hvad gjør Du ved den Arbejder, som ikke stemmer ligesom Du gjør. Ja, Du falder ham ind paa Kontoret, finder lidt at udsætte paa hans Arbejde, og omfider fortæller Du ham, at der er en Døsel eller Tante eller Spilkebarn, som Du absolut maa overlade hans Plads. Du siger ham ikke, at det er fordi han stemte det forkerte Tidet; men han veed det, og Vorherre veed det ogsaa. Dersom den Mand har gjort Arbejde for den Lov, Du betaler ham, da har Du ikke Ret til at forlange mere; Du kjøbte hans Arbejde, ikke hans Principer.

Men Du veed ligesaa vel som jeg, at Korporationerne og Monopolerne kaster sin Skygge paa den amerikanske Pagtens Ark. Ingen kapitalistisk Skygge! Lad enhver stemme paa sin Maade; Gud og Samvittigheden skal være den eneste Diktator.

En anden Hænde er Besiddelse. Enhver veed noget om de mange hundrede tusinde Dollars, som i 1880 blev anvendt paa at kjøbe Stemmer i Indiana. Besiddelse er vor nationale Banere. Jaar bruges der flere Benge til Besiddelse end nogensinde tilforn. Naar en Mand opstilles til Kandidat, bliver der ofte taget Hensyn til hvorvidt han er bemidlet nok til at kjøbe de nødvendige Stemmer. I hender Naavne paa Mand som er gaaet til Kongressen eller i Guvernerens Sæde ved at kjøbe deres Vej frem fra Ende til anden. Det er ikke noget nyt, jeg fortæller; det har Gang paa Gang smættet Eders patriotiske Hjertes. Men ofte er det Stilling og Magt isædedes for Penge, der bes-

stilles med. „Gjør mig til Præsident, og jeg vil gjøre Dig til Minister; gjør mig til Borgemeister, og jeg vil udnævne Dig til Vand-Kommissar. Det er derfor ofte Tilfældet, at inden en Mand naar at komme i et Embede er han pantsat fra Jøse til Jød med Løfter og Forpligtelser, saa at den Stakkel, der rejser til Hovedstaden for at bede om en Ansættelse, ofte finder, at den Plads, han er efter, er lovet bort længe inden Valget fandt Sted.

Krænkelser paa Naavn og Rygte er ogsaa en Forbandelse, der følger den amerikanske Valgurne. I de store Præsidentvalg, hvem kan blive Klog paa hvem der er den bedste Mand. Slette Mand bliver ofte rost, og de gode fordomt.

En anden magtig Hænde af Valgurnen er det fordrulne „Caucus“. Der er isovrigt ikke megen Magt i Valgurnen, naar Nominationerne i forvejen er lavet i Børsstuehusets Vagrum. Valgeren kan kun vælge imellem to Under. I nogle af Byerne har Mand kommet til Stemmeseddel og fundet begge Stemmeseddelers Liste af et saadant stinkende Komplot, at de aldeles ikke har haft noget at vælge imellem. Hvad er der saa at gjøre? Kristne Mand! Gaa ind og tag „Caucus“en i Besiddelse, det er Midlet. Giv os en David, som vil bringe Pagtens Ark tilbage fra Kirith-Jearim.

Men hvad er Midlet mod disse Ting? Nogle mener, at Stemmeretten skulde betinges af Bedkommendes Eftendomsverdi. Men jeg tror, at dette vilde udelukke mange af Landets bedste Mand. Forsættere er næsten altid fattige. En Pen er god nok Nedsat hoorned at forbedre Verden men faare ikke skiftet til at tjene Brødet med. Vaa den anden Side er der Dumianer, som ved en tilfældig Lykke er bleve rige. Nej, Eftendoms-Kvalifikation duer ikke; den eneste Maade, hvorpaa disse Under kan udryddes er ved en mere grundig Lovbestyrelse af Valgurnen og en bedre Moral og Kristenind blandt Folket.

* Indsendt.

De kan ikke saa fortælt saameget i Deres Brev til de skære i Redaktionen som De gjerne vilde. Nuvel, der kan raades Ved paa Manglen; mange har fundet „Stjernen“, en udmærket Hjælper i denne Henseende. Prøv det, \$2.00.

Lad os leve for vore Børn.

(Efter „Vagterens“.)

Dette er Overkriten over Udstillingen af Skolemateriel i Danmark — ubetinget den vakreste, der kunde vælges. Thi ved at leve for vore Børn, leter vi for Fremtiden, eller tydeligere: Ved at danne vore Børn til kundskabsrige, gode Menneker, vier vi vore Søner til Arbejdet for en lykkelig og lys Fremtid.

Thi Ungdommen styrer, som bekendt, Verden. Den har Fremtiden i sin Haand, og af dens Tanke bliver Fremtiden præget. Derfor gjælder det at

forme dens Hølelser, saa Udviklingen bringes ind paa Spor, der fører til moralsk Lykke.

Men naar saa er, da siger det sig selv, at Forældrenes Pligter mod Børnene er store. Da er det ikke nok at give dem Mad og Klæder og Prygl i Barndommen og jage dem fra Hjemmet, straks de har lært at læse; thi dette hører kun i en meget ringe Forstand med til Opdragelsen, og kræver desuden, for Manges Vedkommende, af personlige Opførelser intet. Opdragelsens Kjerne bestaar nemlig i en omhyggelig Sættin sig ind i Børnets Sind og Hølelse. Det er Forældrenes Pligt at vide, hvorledes Børnet er anlagt, for man begynder at indvirke paa det. Er dette ikke Tilfældet, kan Straf let blive anvendt der, hvor en mild Bebrejdelse var tilstrækkelig, haarde Ord, hvor man, kan hælde, ingenting burde have yttret; thi det maa altid erindres, at kun den Straf er gavnlig, der er anlagt efter Børnets Gemyt, og at en uforstaaelig Kædelse kun virker til det værre.

Derfor: Undersøg nøje Børnets Karakter, og valg efter denne Undersøgelses Udfald Maaden, hvorpaa det skal behandles.

Dog er det ikke tilstrækkeligt at kende Børnets Temperament alene for at kunne forme og udsølle det og fostre hos det Instinkterne til det Gode. Ogsaa dets Indbildningsliv maa man give passende Næring; thi i dette slumrer Epiternie til hele Menneskets fremtidige Tanke; Indbildningslivet er den Verden, hvori Forsætterne vokser og fødes. Af den Grund maa Børnet faa en Underholdning, der fængsler dets Interesser. Ikke Historier om Eggelser og Trold, men Fortællinger om Spøgelses og Livet, der stiller bestemt mellem det Onde og Gode. Og hvor mangen Far eller Mor sidder ikke inde med saabanne. Ingen af os, der har naaet op i den voksne Alder, er blottede for Løserfaringer, og disse omfat i en simpel, selv den simpleste Form, vilde være Indbildningen en sund Jøde. Endvidere: Forældre maa altid være enige; thi Intet forvækker saa meget Børnets Livsbetrægtninger som det, at Fæderen tillader, hvad Moderen nægter. Der maa herse Samstemmighed mellem dem. Derved opnaar Børnet at faa Tiltro til Forældrene; det lærer at betro sig til dem som de, der kan hjælpe og raade, og hermed er meget af Opdragelsens store Vanskelighed klar. Thi det bør staaes fast: For at opdrage fine Børn sunde og betryggende trænger man ikke Guld, men vel en god Vilje og et godt Hjerte. — („Vestfald.“)

Dr. A. J. Sanders,

Grand Island, Nebraska.

Kontor i Fønner's Block, 3. Gade.

Behandler kroniske og indviklede Sæddomme. Specialist i Strube- og Lungesygdomme samt i Katarth.

25 Aars Erfaring.

WIEBE'S

Hovedkvarteret

— for —

Manufaktur- og hvide Varer, færdigshede Klæder,

Fødtoj, Kaaer, Tapper, Sengetoj, Gulvtapper m. m.

er i Wiebes Butik

Enhver søger at komme først, naar Wiebe i

GRAND ISLAND

begynder at uddele sine Godtkjøb. Der er en

Jagen, Hastværk og Trængsel

uden Sammenligning efter at komme i Besiddelse af første Plads ved vore af Mennekestammen befejrede Diste. Vi onste ikke at nogen skal omkomme i Skiaalen, derfor kundgjør vi

Godtkjøb for Alle!

Mit Etablisement er propfuldt af Varer, og enhver Artikel er billig og kommer fra Byen „Godtkjøbing“

Wiebe har iaar

undertraadt Vare- og Prislisten.

Det koster intet at besøge ham. Kom!

Dansk Salgsmand: T. Nielson.

GRAND ISLAND — — — NEBR.

North Platte Lumber Co.

Howard City,

Nebr.

— handler med —

alle Slags Tømmer og Byggemateriale

God Kvalitet og lave Priser.

Vi sælger til St Paul Priser

J. A. Cutler,

Manager

„Jo vi vil høre den nye Methodistpræst, som er kommen hertil, han skal prædike saa grinagtigt.“ — Saa gik vi da i Kirke.

„Det var to værdige Kirkegængere,“ afbrød Svigerfader.

„Nu skal du blot høre. Præsten var allerede paa Prædikestolen, hans Ansigt var triveligt og blussende rødt, thi han talte i stor Jover, slog med Hænderne og stampede med Hødderne, saa jeg var bange, at Prædikestolen skulde falde ned. Jeg kunde ikke lade være at le af den lille irrige Mand. Han maa vist have set det, thi i samme Øjeblik saa han stivt paa mig og udbød: „Du ler, min Ven? Ja, ja, le du kun, men den ler bedst, som ler sidst, og det bliver Djævelen, naar han faar dig i sine Klør, fordi du lod haant om Guds Ord, som kunde have frelst dig. Du tror dig nu saa overmaade tryk og stikker, men ved du ogsaa, hvor langt du er fra Høvede? Ikke længer, end at en Leppe kan tage det i to Spring. Idag rød, imorgen død. Idag sidder du nok saa tæt her i Kirken, imorgen ligger du med Næsen i vejetret. Saa er din Sjæl i den grueligste Pine ligesom den rige Mand i Evangeliet, der ogsaa troede, at han skulde leve evigt i Lyssighed og Gammen. „Jeg vil ud, jeg vil ud!“ raaber du, men Satan slaar Døren i lige for Næsen af dig og siger: „Vordet fanger!“ Saa begynder du i din store Angst og Skvide at raabe Pardon til Vorherre, men han siger: „Nix Pardon! Du har aldrig i Livet bradt dig om mig, nu bryder jeg mig heller ikke i Tøden om dig!“

„Det var ellers en underlig Prædiken,“ bemærkede Svigerfader.

„Jeg siger heller ikke, at det var en Monsterprædiken, men paa mig gjorde den sin Virkning. Den rørte op i mig fra Grunden af. Jeg sagde til min Kammerat, da vi gik ud af Kirken, at nu vilde jeg gaa hjem og sove, men det var blot for at komme til at være alene, for jeg sov hverken den eller de følgende Dage, neppe nok om Natten. Hidtil havde jeg haat uel at gjøre med Rutiden, nu sit jeg paa en Gang at gjøre baade med Fortid og Fremtid. Jeg havde forsvundet mig haardt hjemme, det havde jeg aldrig følt saaledes. Det er godt nok, at Folk siger, at det er tidnok at tænke paa det andet Liv, naar man først er i det — men naar nu Opgaven netop er at bruge det timelige Liv saaledes, at vi vinde det evige, hvad saa? Og hvis det er sandt, at efter Tøden følger Dommen, gaar det da an at leve, som om der aldrig kom nogen Dom? Eller kan man undbrage sig Dommen ved aldrig at tænke paa den, ligesom Børnet tror, at Ingen ser det, naar det har lagt Haanden over sine Øjne? Noe sagt, At dette brød sig saaledes i mig, at jeg kunde hærken saa Fred eller No. Tilfids bestuude jeg at gaa hen til Methodistpræsten og tale med ham. Han hændte mig straks, da jeg

Og hermed vil jeg slutte. Malignis vilde man finde det passende, om jeg endte min Bog med en Hymne til Høgtæftets Pris, men dertil maa jeg sige, at hvis ikke allerede min Bog er en saadan Hymne, saa formaar i al Fald jeg ikke at skrive den bedre.

Høgtæftat er som maaske Størsteparten af vort jordiske Liv, en Række af Ubetydeligheder og Tilfældigheder, men bag dem skjuler sig sjeldne og store Afgjørende, som giver dem Præg af Evigheden: det er det, som man talder om som Kærlighed og Trofasthed, og det er den skjulte Livskilde til al Besiddelse. Men det kan man kun forstaa, naar man selv oplever det, og derfor vil jeg slutte med denne Moral til Bogens Læser (ikke til dens Læserinder, thi de kunne, om de have Forstand, meget bedre udfinde Moralens, end jeg kunde give dem den) og sig: „Kære Læser, er du allerede gift, saa stjern paa den rige Livskilde, som er givet dig i dit Høgtæftat, men dersom du ikke er gift, saa se at blive i Stand til at læste eget Bo, og har du sat eget Bo, saa se at finde en Husfru som Estrid — dog nej, her indtraffer det Umulige, thi der er kun en Estrid, og hende tog jeg!“